

Info

EP kritizoval Turecko za spomalenie reforiem

Plénium Európskeho parlamentu schválilo uznesenie o stave pokroku Turecka v prípravách na vstup do EÚ pomerom hlasov 429 za, 71 proti a 125 sa zdržalo hlasovania. Poslanci síce uvítali zahájenie "aktívnej fázy" vstupných rokovaní medzi Tureckom a EÚ a pochválili ho za niektoré kroky, vyjadrili však poľutovanie nad spomalením procesu reforiem a vyzvali k jeho oživeniu. Hlavná kritika sa týkala porušovania slobody slova a náboženstva, ako aj vzťahov s Cyplom a Arménskom.

Spomalenie procesu reforiem sa podľa europoslancov prejavuje nedostatkami a nedostatočným pokrokom najmä v oblasti slobody prejavu, náboženských a menšinových práv, vzťahov medzi civilným a vojenským sektorom, ako aj v oblasti vymáhania práva na miestnej úrovni, práv žien, práv odborov, kultúrnych práv a nezávislosti súdnictva.

Uznesenie pripomína, že "uznanie všetkých členských štátov, vrátane Cyperskej republiky, je neodkladnou súčasťou procesu pristúpenia". Preto Turecko vyzýva, aby čo najskôr prijalo konkrétne kroky pre normalizáciu dvojstranných vzťahov medzi Tureckom a všetkými členskými štátmi EÚ, vrátane Cyperskej republiky.

Reštrikcie voči plavidlám plávajúcim pod cyperskou vlajkou a plavidlám prichádzajúcim z prístavov na Cypre, rovnako ako aj voči cyperským lietadlám, označuje Parlament za porušenie dohody o pridružení, colnej únie a dodatkového protokolu, pretože porušujú zásadu voľného pohybu tovaru.

V otázke vzťahov s Arménskom poslanci prostredníctvom pozmeňujúceho návrhu odmietli ustanovenie, ktoré pôvodne označovalo „uznanie genocídy na Arménov“ za dodatočnú „podmienku“ pre vstup Turecka do EÚ, hoci tento krok označili za nevyhnutný. Plénium zároveň vyzvalo na zrušenie „xenofobického a rasistického“ výboru Talaat Pasha. Poslanci od Tureckej vlády ďalej žiadajú, aby plnila svoje záväzky v oblasti slobody vierovyznania.

Čo sa týka kurdskej otázky, Parlament uvítal „začatie vysielania v kurdskom jazyku“ ako „dôležitý krok za predpokladu, že po ňom bude nasledovať ďalšie odstraňovanie všetkých obmedzení a prekážok vrátane tých, ktoré sa týkajú prípravy odborných programov pripravených kurdskou komunitou a určených pre ňu, čím sa Kurdom umožní slobodné uplatňovanie práv na kultúru a vzdelanie“.

Viac informácií o prijatom texte nájdete prostredníctvom doleuvedeného článku (v anglickom jazyku).

Rozprava (deň pred hlasovaním):

Spravodajca Camiel **EURLINGS** (EPP-ED, NL) vyjadril vo svojom prejave kritický postoj voči pokroku Turecka a upozornil na spomalenie reforiem v určitých oblastiach, zá-

roveň však poslaneckých kolegov vyzval na to, aby tejto krajine uchádzajúcej sa o členstvo vyslali „tvrdý, no férový signál“, že v prípade naplnenia požiadaviek bude môcť svoju túžbu po členstve naplniť.

Osobitne spomenul potrebu výrazného pokroku v oblasti slobody prejavu, slobody náboženstva, zvládnutia terorizmu v juhovýchodnej oblasti krajiny a vyriešenie turecko-cyperského problému. V tejto súvislosti vyzval Turecko na dôkladné uplatnenie dodatkového protokolu Ankarskej dohody ešte pred koncom roka 2006, tak, ako bolo dohodnuté. „Jedna vec je niečo formálne podpísať, iná zas svoje záväzky aj reálne uplatňovať. Dúfam, že Turecko dodrží, čo slúbilo a nabudúce budem môcť vypracovať pozitívnejšie znejúcu správu, než akou je tá, o ktorej teraz hovoríme“, uviedol na záver.

Elmar **BROK** (EPP-ED, DE) za Skupinu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov označil správu spravodajcu Eurlingsa za vyváženú a pripomenul, že tak, ako je dôležité vidieť realnosť tureckého členstva v Únie, tak je aj dôležité dohliadať, aby si plnilo svoje záväzky. „V Turecku musia vedieť, že ich členstvo je reálne ak splnia kritériá a záväzky“.

Jan Marinus **WIERSMA** (PES, NL) zo Socialistickej skupiny v Európskom parlamente zdôraznil, že Únia musí podporovať proces reforiem v Turecku. Jedine kritický a zároveň konštruktívny dialóg môže podľa neho viesť k úspešnému naplneniu tureckého členstva.

Andrew **DUFF** (ALDE, UK) v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu poslaneckých kolegov informoval, že pozmenená správa nie je správne vyvážená. „Naša kritika by mala byť konštruktívna, teda taká, aby Turecko motivovala, a nie aby ho blokovala“. Je podľa neho určite potrebné upozorniť na nedostatky v oblasti slobody slova, no je potrebné „zároveň ostať férový“, najmä v otázkach Cypru a Arménska. Turecké členstvo označil za „obojsmerný proces“, ktorý bude podľa neho „rozhodujúcim momentom“ Únie.

V mene Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie vystúpil Joost **LAGENDIJK** (Greens/EFA, NL). Kritizoval skutočnosť, že „rôzne záujmové skupiny“ presadili cez pozmeňujúce návrhy do pôvodnej verzie správy požiadavku, podľa ktorej je jednou z podmienok Tureckého členstva v EÚ aj uznanie genocídy na Arménov, čo nebolo v pôvodnom texte. Ako dodal, jeho skupina sa prostredníctvom ústnych pozmeňujúcich návrhov pokúsi správu „vrátiť do pôvodného stavu“, aby bola skutočne „kritickým, ale férovým signálom“. Inak podľa neho Európsky parlament „stratí svoju vážnosť“.

Vittorio **AGNOLETTI** (GUE/NGL, IT) z Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice - Nordickej zelenej ľavice upozornil, že je dôležité pozorne dohliadať na rešpektovanie ľudských práv a demokracie v Turecku, rovnako ako aj riešiť kurdskú otázku. Ako však dodal, „nemožno všetkých ľudí v Kurdistane označiť za teroristov“. Turecká vláda by podľa neho mala viesť priamy dialóg s PKK a vyšetrovať teroristické činy, ako aj prenasledovanie žurnalistov. Pri hodnotení Turecka je podľa neho potrebné sústrediť sa najmä na otázky dodržiavania ľudských práv a nie na „otázky ideologickej či ekonomickej povahy“.

Konrad **SZYMAŃSKI** (UEN, PL) za Skupinu Únie za Európu národov pripomenul, že Turecko je ešte stále v konflikte s niektorými svojimi susedmi a „dokonca s členskými krajinami EÚ“, čo je podľa jeho slov neakceptovateľné. Rovnako kriticky zhodnotil aj situáciu náboženských práv, najmä „práv kresťanskej menšiny“.

Kontakt :

Zuzana ANDREJČÁKOVÁ

Tlačové oddelenie - slovenský sektor

E-mail: TlacoveOddelenie-sk@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32119

STR: (33-3) 881 76673